

Quan un tren n'amaga un altre

22 M. Eleccions regionals franceses. Aquests comicis eren una ocasió per a fer el balanç de deu anys de descentralització a l'estat francès i d'obrir, a l'horitzó de l'Acta Única Europea, un gran debat sobre l'oportunitat d'ampliar la regionalització.

Aquest diumenge, 22 de març, els francesos votaran per elegir els consellers regionals. Aquest mateix dia també faran la primera volta de les eleccions cantonals per a renovar la meitat dels consells departamentals. D'aquests dos comicis, només els primers desvetllen una certa expectativa, però no tant pels canvis polítics i programàtics regionals que puguin aportar com per les seves repercussions estatals. En efecte, atesa la proximitat de les eleccions senatorials del 92 i les legislatives del 93, i vista la deterioració del clima polític general, els resultats d'aquests comicis haurien d'indicar (almenys així ho esperen els estats majors polítics) la relació de forces polítiques després d'onze anys de 'mitterrandisme'. Així, durant tota la campanya, escandida una setmana i una altra per les enquestes d'opinió, s'han recobert dos debats: l'un sobre la gestió del passat exercici regional i les perspectives noves que ofereix la regionalització a França —en particular en matèria d'ordenació i de desenvolupament del territori, principals competències de cada regió—, i l'altre sobre la pròxima batalla política a París. Tot i el seu caràcter prematur i al marge de la qüestió regional, és aquest segon el que ha ocupat sovint el primer terme de l'escenari, i ha ocultat el vertader debat sobre els resultats d'una llei de descentralització que, fa deu anys, instaurava a França nous i reals poder locals.

Entre 1985 i 1991, les despeses de les regions passaven de 18 mil milions de francs a

Jacques Blanc.

P. CODONYAN

55 mil milions. També era l'ocasió, a les envistes de l'Acta Única Europea, d'obrir un debat sobre l'ampliació d'aquests poders regionals, ara per ara no gens comparables als de Catalunya, Llombardia o d'un *land* alemany qualsevol. Potser per això, aquests poders continuen sent desconeguts de la majoria dels francesos que no hi donen gaire importància i que ni tan sols saben el nom del president de la seva regió. Transformant aquestes eleccions regionals en un termòmetre de l'audiència dels partits polítics, no es pot dir encara si els mitjans de comunicació francesos, en particular la televisió, o els instituts enquestadors han contribuït a motivar els ciutadans o han accentuat la seva indererència envers aquest escrutini. Durant aquestes últimes setmanes, la majoria de les enquestes han coincidit a anunciar un dels índexs d'abstenció més

alts d'unes eleccions franceses, que podrien superar el 50%. També han pronosticat un retrocés, d'un 10%, com a mínim, del Partit Socialista, que en molts llocs baixaria al 20%; un lleuger ascens del Partit Comunista, amb un poc més del 10% dels vots, i una estagnació, pels volts del 35%, de l'Union pour la France (UPF), la coalició de la dreta moderada que, sorpresa, no aprofita els vots dels decebuts pel socialisme. La progressió del Front Nacional (FN) i dels ecologistes, que en molts llocs seran, uns i altres, els àrbitres a l'hora de determinar les futures majories regionals, hauria de ser el fet més destacat d'aquests comicis, marcats per una gran fragmentació política, exponent de diverses sensibilitats o moviments locals. Així, els partits regionalistes, autonomistes i independentistes es presentaran per denunciar 'la dic-

tadura del centralisme', però de totes aquestes llistes, ben rares són les que superaran el llistó del 5 per cent —fora dels nacionalistes corsos, als quals hom els adjudica un 25 per cent dels vots—. En total, més de 800 llistes s'enfrontaran el 22 de març. En 1986 eren 650.

Els pronòstics que hem comentat poden variar, evidentment, segons les regions, però en general valen a tot arreu. Si es confirmaven, pocs consells regionals tindran majoria absoluta, i la dreta moderada en podria ser la primera afectada. En efecte, l'any 1986, 12 regions de 22 van ser per a una majoria absoluta (deu de dreta, dues d'esquerra). Gràcies a acords amb els independents o el FN, la dreta va controlar un total de 19 regions. Tot i així, davant la pujada d'un FN cada vegada més radical i exigent, la dreta moderada afirma que rebutjarà tot acord de govern amb l'extrema dreta. Aquest és el cas del Llenguadoc-Rosselló, on Jacques Blanc, el president cessant, espera governar amb una majoria relativa i el suport dels verds. Una aliança més que hipotètica, atesa la diferència de programes, però no impossible, vista la rivalitat existent entre els Verds d'Antoine Waechter —"ni de dreta ni d'esquerra", com diuen ells— i el moviment Génération Écologie, creat per l'actual ministre del Medi, Brice Lafonde, aliat virtual del PS que, malgrat la seva recessió, podria beneficiar-se de la situació i prendre a la dreta la presidència d'una o dues regions, com ara la de Midi-Pyrenées.

Pere Codonyan